

**SVERIGEFINSKA
UNGDOMSFÖRBUNDET
RUOTSINSUOMALAISTEN
NUORTEN LIITTO**

Kulturdepartementet

2021-03-17

Yttrande över remiss av Institutet för språk och folkminnets förslag till handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken Ku2020/01900

Sverigefinska Riksförbundet, SFRF, Sverigefinska ungdomsförbundet, SFU, samt Förbundet Sverigefinska pensionärer, SFP, tackar för möjligheten att härmed lämna synpunkter på remissen ”Handlingsprogram för besvarande av de nationella minoritetsspråken”. Förbunden har tagit fram ett gemensamt yttrande, nedan benämns Sverigefinska Riksförbundet, Sverigefinska ungdomsförbundet och Förbundet Sverigefinska pensionärer som ”förbunden”.

Övergripande synpunkter

Förbunden ställer sig generellt mycket positiva till de förslag som läggs fram i handlingsprogrammet och tillstyrker därmed handlingsprogrammet i sin helhet. Nedan ger förbunden sina synpunkter på vissa förslag som antingen bedöms vara särskilt viktiga eller som förbunden bedömer behöver analyseras vidare.

1.1 Ökad kunskap i samhället och den offentliga sektorn

Förbunden anser att det är av största vikt att kunskapen om de nationella minoriteterna ökar. Flera enkätundersökningar har de senaste åren visat att alldeles för få svenskar känner till och har kunskap om de nationella minoriteterna. En ökad generell kunskapsnivå lägger grunden för att övriga mål också kan nås. Det är också viktigt att minoritetsarbetet blir en del av det offentliga arbetet. Frågorna måste integreras och ses som en naturlig del av uppdraget. Även i detta kan en ökad generell kunskapsnivå ge en positiv effekt, utöver de specifika förslag i handlingsprogrammet.

Förbunden anser att förslaget om en webbutbildning, om de nationella minoriteternas språkliga och kulturella rättigheter, för alla offentligt anställda är särskilt viktigt. Förbunden ser att bristande kunskap bland myndighetspersonal påverkar service och de rättigheter den enskilda individen får ta del av. Att utbildningen blir obligatorisk för statligt anställda är positivt, men det är även mycket viktigt att anställda och förtroendevalda inom kommun och region tar del av utbildningen, då många av de nationella minoriteternas rättigheter ges på lokal nivå.

2.1 – 2.2 Språkcentrum samt språkresurscentrum på kommunal och regional nivå

Förbunden ställer sig positiva till införandet av språkcentrum. Vi anser också att det är viktigt att det även finns regionala/kommunala språkcentra som geografiskt är tillgängliga till så många som möjligt och når en god geografisk spridning över hela landet. Förbunden ser fortsatt vissa fördelar med ett gemensamt språkcentrum för finska och meänkieli. Vid beslut om varsitt språkcentrum anser förbunden att tilldelningen av bland annat personalresurser bör ses över och ta hänsyn till språkgruppernas storlek, utöver redan tagen hänsyn till språkens förutsättningar och behov.

2.3 Bidrag till revitalisering

Förbunden välkomnar förslagen att anslaget till Isof för revitaliserande projekt fördubblas och att statsbidraget till de nationella minoriteternas riksorganisationer ska öka. Genom stärkt stöd till de nationella minoriteternas egna organisationer och projekt ökar såväl känslan av egenmakt som nytänkandet och drivet i revitaliseringen.

4.1 Folkbildning

Förbunden tillstyrker förslaget om inrättande av riktade anslag som Folkbildningsrådet delar ut till studieförbund och folkhögskolor för att erbjuda språkkurser i de nationella minoritetsspråken. Den sverigefinska folkhögskolan Axevalla folkhögskola har en lång erfarenhet att anordna språkkurser för finsktalande vårdpersonal, både fysiskt och digitalt. Vi föreslår därför att Axevalla folkhögskola får ett uppdrag att utveckla riksomfattande distansutbildning för att erbjuda språkkurser i finska som uppdragsutbildning.

5.1 Språkstöd och bokstart

I handlingsprogrammet föreslås att ansvaret för språkstödpaketet flyttas över till lämplig myndighet, i samråd med de nationella minoritetsföreningar som tagit fram paketet. Förbunden ser vissa fördelar med förslaget, men även en del negativa konsekvenser. En viktig aspekt av minoritetspolitiken är att stärka de nationella minoriteternas egenmakt. Språkpaketet, som tagits fram av flera av de nationella minoriteternas ungdomsförbund, är tydliga exempel på just egenmakt. Förbunden ser positiva aspekter av att de nationella minoriteternas organisationer även framöver är med och driver revitaliseringsarbetet, till exempel genom framtagandet av språkpaket. Precis som nämns i handlingsprogrammet, finns även fördelar med att ansvaret förflyttas till en statlig myndighet, inte minst vad gäller organisationernas resurser att vidareutveckla språkpaketet. Förbunden anser att alternativet att språkpaketet fortsatt produceras av organisationerna själva, men med ökat ekonomiskt stöd, undersöks. Förbunden vill framhålla vikten av att de organisationer som tagit fram befintliga språkpaket tillfrågas särskilt innan en eventuell förändring genomförs och att det finns en dialog och tydlig plan för hur organisationerna även fortsatt kan vara med och påverka innehållet.

5.5 Film

Förbunden tar inte ställning till huruvida förslaget ska genomföras eller ej, men vill kommentera att dubbad film antagligen kommer vara mest intressant för barn. Då vi inte är vana vid dubbad film- eller TV-produktion i Norden är det svårt tro att det skulle finnas något större intresse hos den vuxna befolkningen att se på dubbad film och serier.

5.6 Medier och public service

Förbunden tillstyrker förslagen och anser att det är mycket viktigt att programutbudet i tv och radio som handlar om eller berör de nationella minoriteterna ökar. Detta är viktigt för såväl de nationella minoriteterna själva, som för det övergripande målet om att öka kunskapen om de nationella minoriteterna bland hela befolkningen. Utöver en ökning av programutbudet är tiden programmen går på i tablån samt vilket utrymme programmen får på mediernas hemsidor och appar också stor roll.

För Sverigefinska Riksförbundet
Pirkko Karjalainen
Ordförande

För Sverigefinska Ungdomsförbundet
Jessica Preiman
ordförande

För Förbundet Sverigefinska Pensionärer
Kaisa Lamu
ordförande